

PAMIĘTNIK
PIĘCIOLETNIEJ
ROCZNICY

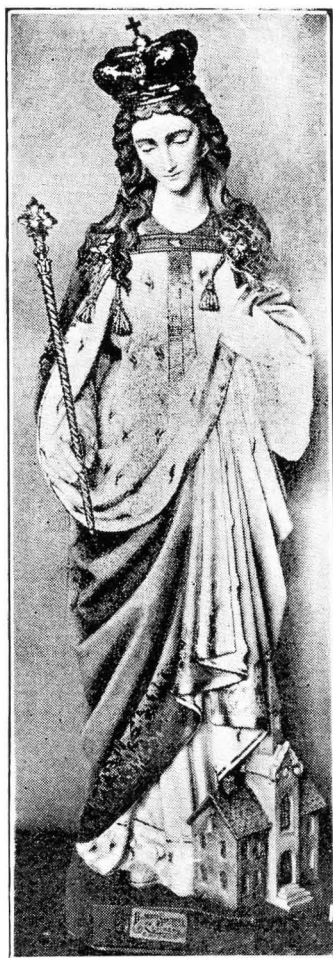
Parafji Św. Kunegundy

1927

-

1932

PAMIĘTNIK PIĘCIOLETNIEJ
ROCZNICY ISTNIENIA
PARAFJI ŚW. KUNEGUNDY

SW. KUNEGUNDA

1927

25-go Września

1932

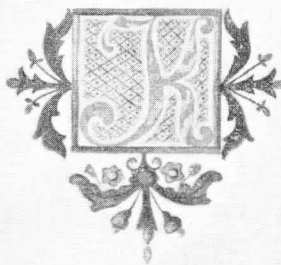
DETROIT, MICHIGAN

5

Ojeze Święty

Siadź proboszcz **Aleksander**
 S. Wilczewski i cała parafia Św.
 Kunegundy w Detroit, Mich. najpokorniej
 upadając do Stóp Waszej Świątobliwości
 proszą o Błogosławieństwo Apostolskie
 z okazji pięciolecia jej założenia.

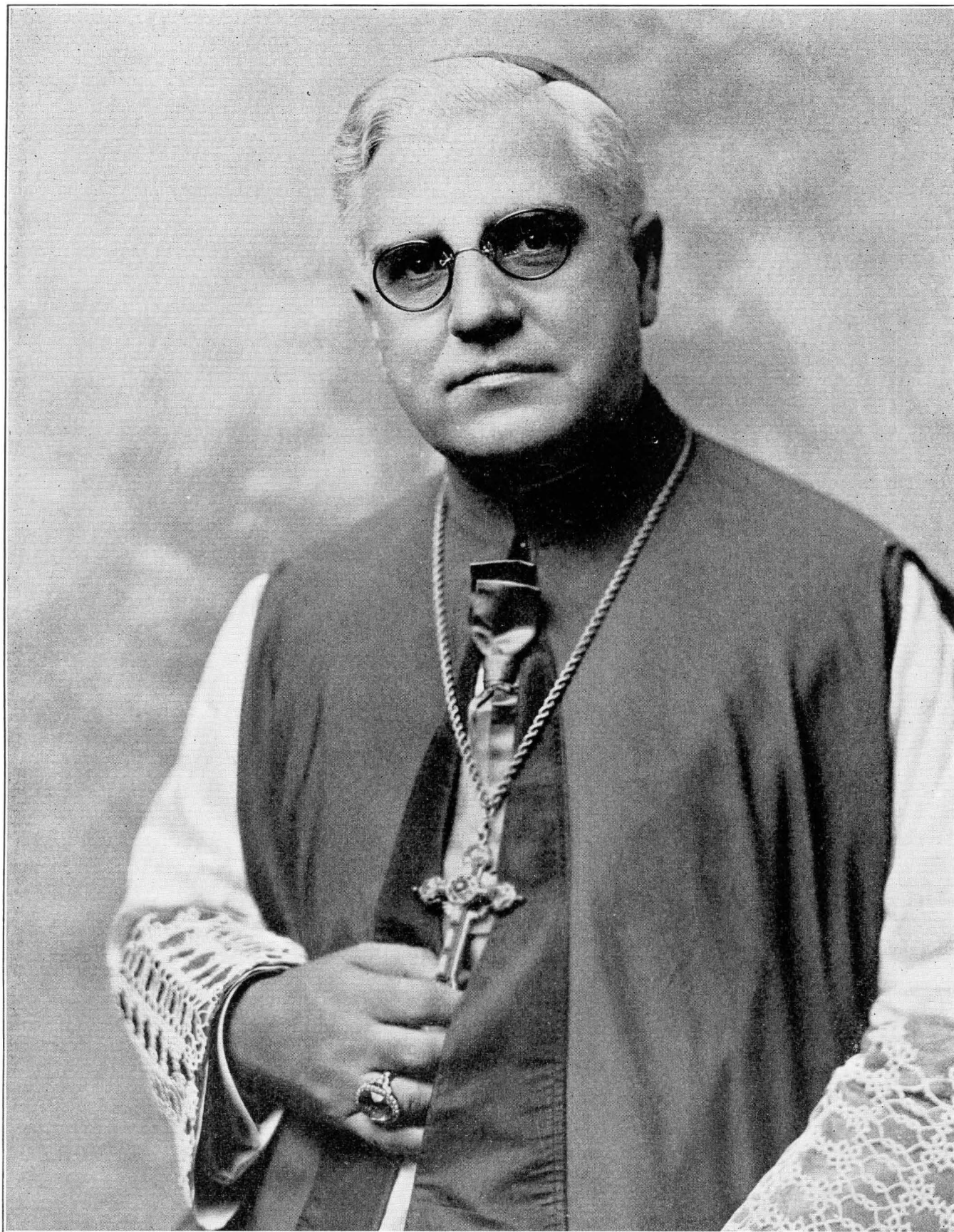

*Humilis Benignus humique acerrimus presbiter
 Dat. ex aedibus Vaticanae die 15 febr 1932*

+ *Carolus Benigno
 Relig. B. Com. D. m. s.*

Jego Ekscellencya Ks. Biskup Michał J. Gallagher D. D.
Ordynarjusz Djecezji Detroickiej.

Najprzewielebniejszy Ks. Biskup Sufragan
Józef K. Plagens, D. D.

Wiel. Ks. Aleksander S. Wilczewski
Proboszcz Parafji Św. Kunegundy

DO PARAFIJAN:

W roku tak uroczystym dla nas zwracam się do was moi kochani parafjanie Parafji Św. Kunegundy z wyrazami szczerego podziękowania i z prawdziwą wdzięcznością, i uznaniem.

Wam to Drodzy Parafjanie przedewszystkiem zawdzięczam nie tylko waszym materialnym ofiarom, ale i waszej współpracy, żeście w pięciu latach tych ciężkich i trudnych czasach podnieśliście Parafję do rozkwitu, i proszę was o dalszą pomoc i współpracę.

Wam przeto moi Drodzy Parafjanie, poświęcam te kilka słów, wyrażając moją wdzięczność za dobrodziejstwa wyświadczone, prosząc jednocześnie Boga i Św. Kunegundę Patronkę Naszą, aby wam raczyli stokrotnie wynagrodzić.

Wam moi kochani organizatorzy składam cześć i uznanie za wasze mozoły i trudy które w początkach ponieśliście.

Ks. A. S. Wilczewski,
Proboszcz.

HISTORJA PARAFJI SWIĘTEJ KUNEGUNDY

POLACY zamieszkujący w obrębie obecnej parafji, poczęli czuć w roku 1927, potężną potrzebę polsko Rzymsko Katolickiej parafji. Okolica ta nabierała wygład polskiej dzielnicy i ztem potrzeba parafji i szkoły katolickiej wzrastała z powiększającą się liczbą polskich familji. Szczerzy polacy którzy dbali o Wiarę Św. i o język polski, o dobre wychowanie swoich dzieci, wzięli się natychmiast do pracy spisywania rodzin którzy mieli zamiar być parafjanami i pomagać w pierwszych trudnościach. To też po ciężkiej pracy, która była tem cięższą iż wrogowie ze wszech stron utrudniali tym którzy starali się o założenie parafji, spisywanie rodzin rozpoczęło się

Pierwsi ci którzy starali się o założenie nowej parafji i którzy spełniali pierwszą i początkową pracę byli panowie: Jan Witalec, Paweł Smoter i Jan Kowalec.

KOŚCIÓŁ ŚW. KUNEGUNDY

ST. CUNEGUNDIS CHURCH

Po zebraniu podpisów rodzin, komitet przedstawił listę Ks. Biskupowi M. J. Gallagherowi i od niego uzyskał upoważnienie. To też Ks. Biskup dnia 3go Sierpnia roku 1927 mianował. Ks. Aleksandra S. Wilczewskiego, który wtenczas spełniał obowiązki asystenta przy parafji Św. Wojciecha, jako założyciela.

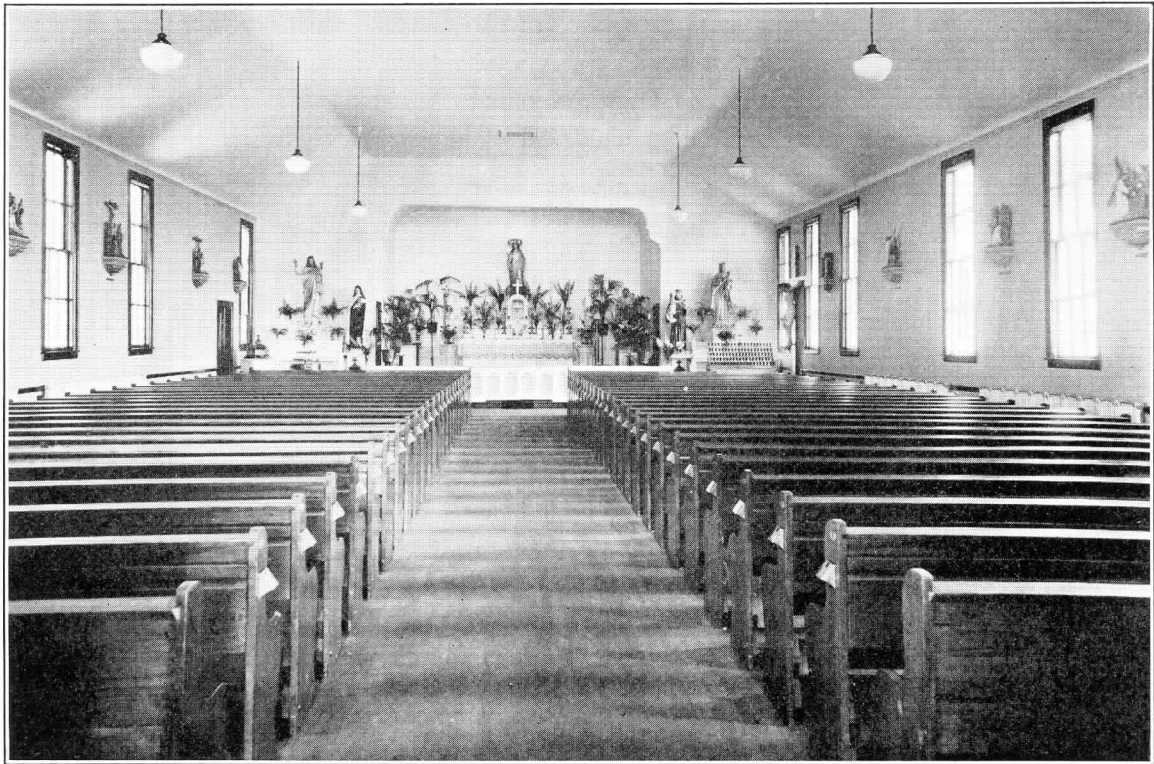
Nowemu wybranemu Ks. Proboszczowi, który urodził się i był wychowany na zachodniej stronie miasta Detroit, dobrze była znana okolica pomiędzy Michigan, Lony i Warren. Ks. Biskup polecił Ks. Proboszczowi obejrzyć kilka miejsc i wybrać najodpowiedniejszy plac na parafję. Po kompletnem zbadaniu kilku miejsc, Ks. Prob. Wilczewski zakupił dnia 11go Sierpnia, 1927 roku, grunt pod nowy kościół i szkołę, na ulicy St. Lawrence pomiędzy Kirkwood i Wagner ulicach, w ilości 15 lot, mierzących 35x126 stóp każda, a wartość których wynosiła około 32,000 dolarów. Natychmiast po zakupieniu gruntu Ks. Proboszcz przedstawił miejscowość Ks. Biskupowi i także nadał imię parafji Sw. Kunegundy, Królowej Polski, który plac i nazwę Ks. Biskup aprobował.

Energiczny Ks. Proboszcz nie tracił wiele czasu i dnia 28go Sierpnia poświęcił grunt pod nowy kościół i szkołę, a następnego dnia, pan Karol Filip, parafjanin kontraktor rozpoczął kopanie pod świątynię Pańską na którą plany przedłożył architekt pan Garsztecki. Następnie Ks. Proboszcz zakupił od państwa Duluków, dom na plebanję kosztem \$7,446.88.

Budowa tymczasowego kościoła i szkoły szła szybko i była kompletnie wykończona w przeciągu 40 dni a kosztem \$13,800. Choć skromny jest budynek, natychmiast został chlubą polaków którzy pracowali na chwałę Bożą i dobro dusz swoich.

WNĘTRZE KOŚCIOŁA ŚW. KUNEGUNDY

INTERIOR OF ST. CUNEGUNDIS CHURCH

W niedzielę rano, dnia 25go Października, roku 1927, Ks. Proboszcz Wilczewski odprawił pierwszą Mszę Św. w kościele Sw. Kunegundy i wygłosił pierwsze kazanie. Radość zapanowała w sercach rodaków naszych na widok Kapłana Pańskiego, i dał się znać owoc ich pracy i trudów, lecz także rozpoczęła się troska i odpowiedzialność utrzymania nowo założonej parafji. Tegoż samego dnia o godzinie 3-ej po południu, Naj. Ks. Biskup Plagens dokonał aktu poświęcenia kościoła przy udziale licznego duchowieństwa i około 10,000 zgromadzonego ludu.

Następnego dnia, 26-go Października, z wielką radością rozpoczęto naukę dla dzieci szkolnych. Pierwszych uczni było: 127 chłopców a 140 dziewcząt. Ponieważ nauka była rozpoczęta późno, nie można było dostać Wielebnych Sióstr Nauczycielek, a więc nauką w szkołę zajmowali się cztery nauczycielki świeckie. W międzyczasie Ks. Proboszcz starając się o zakonne Siostry, udał się do Zakonu Sióstr Franciszkanek w Sylvania, Ohio, i tam otrzymał pozwolenie od Matki Przełożonej na Siostry które miały zająć się nauką w szkołę. Po otrzymaniu pozwolenia na Siostry, musiał Ks. Proboszcz troskać się o mieszkanie wygodne dla nich. Tu z pomocą szczerą przyszedł pan Józef Turowski, który odstąpił cały swój dom, który mieści się naprzeciw kościoła, na mieszkanie dla Wiel. Sióstr. Dnia 31go Grudnia, przyjechało do parafji naszej, sześć Sióstr Franciszkanek, mianowicie: Siostry, Henryeta, przełożona, Albina, Franciszka, Stanisława, Maksymilja i Wiktorja. Tę Siostry wzięły pod swą władzę naukę w szkole i cześć i uznanie się im należy za tak szczerą i sumienną pracę pomiędzy początkowych trudnościach.

Przy końcu tego roku, dnia 24go grudnia o północy, w nowo wybudowanym kościółku, odprawiona była pierwsza Pasterka. Świątynia była przepelniona po brzegi i wielu wiernych musiało stać na podwórzu. Jaka radość, jakie uniesienie się do Pana Panów było widoczne na twarzach sługów Chrystusa, nie można opisać. Dostyc na tem, iż lud wzbudzony na duchu przez prześliczne śpiewanie Chóru pod kierownictwem Prof. Bluma, na widok uroczystych ceremonji, postanowił z całym sercem pomagać parafji ile tylko będzie w ich mocy. Tak iż w następnym roku, 1928, ruch wielki zapanował w parafji który wielką finansową pomoc przyniósł Ks. Proboszczowi w obliczaniu się z długiem.

Ażeby zapewnić idealne miejsce na przyszły kościół, Ks. Proboszcz Wilczewski zakupił dnia 6go września, 1928 roku, lotę na rogu Kirkwood i St. Lawrence kosztem \$4,300.00 Parafja coraz to więcej wzrastała, liczba dzieci szkolnych wzrastała tak szybko iż kościółek w którym mieściła się szkoła, okazał się mały. To też w roku 1930, pomimo krajowej ekonomicznej depresji, Ks. Proboszcz zmuszony był budować nową szkołę. Udawszy się do Ks. Biskupa z propozycją budowy, zyskał pozwolenie na takowe i natychmiast zwołał pierwsze generalne posiedzenie parafjan na którym posiedzeniu przedstawił konieczną potrzebę szkoły.

PLEBANJA

RECTORY

Zgodzono było wtedy ażeby natychmiast przystąpiono do budowy gmachu szkolnego. Parafjanie jednogłośnie przyobiecali pomódz Ks. Proboszczowi, o ile możliwości ich stać będzie. Nie wahał się Ks. Proboszcz, lecz zabrał się do pracy która wiedział że nie będzie łatwa. Kilku architektów przedłożyło swoje szkice nowej szkoły, i na następnym parafjalnym posiedzeniu, które wkrótce było zwołane, z podobizn przedstawionych przez Ks. Proboszcza, wybrana była przyszła szkoła. Gmach miał być olbrzymi, ale z powodu ciężkich czasów postanowiono wybudować tylko połowę budynku na razie. Ks. Proboszcz zyskał od parafjan wolną rękę w pracy budowej, lecz niechcąc wziąć całej odpowiedzialności na siebie i ażeby dać niektórym parafjanom sposobność dodać swoich myśli i rady do budowy, wybrany został Komitet Budowniczy, w skład który wchodził następujący panowie: Jan Witalec, Stanisław Styka, Stanisław Oleszkowicz, Józef Milewski, Józef Brudzinski, Józef Jaje, Paweł Smoter, Jan Kowalec, Karol Filip, Adam Szczesny Sr., Józef Cichostemski, Karol Lisowski, Franciszek Misiak, Stanisław Zboch, Emil Burek, i Józef Kubinski.

Porozumiawszy się z architektem p Józefem Gwizdowskim, który przygotował kompletne plany na szkołę, Ks. Proboszcz wysłał takoweż do kontraktorów na obliczenie. Generalny kontrakt nad budową otrzymał parafjanin, kontraktor, pan Karol J. Filip, za niską sumę.

Poświęcenie gruntu pod nową szkołę odbyło się w niedzielę, 27go Kwietnia, roku 1930, o godzinie 3ej po południu. Ks. Proboszcz Wilczewski, przy asyście liczego duchowieństwa i tłumu wiernych, dokonał aktu poświęcenia. Następnego dnia w poniedziałek rozpoczęto kopanie gruntu, które wykonał Jan Pucufa. Budowa brała formę szybko. Sumienni polacy kontraktorzy jak najlepszy materiał wkładali w nowy budynek, ażeby jak najmocniejszy i najwspanialszy wystawić gmach ku chlubie polaków.

Ks. August R. Zyła, Asystent

Poświęcenie kamienia węgielnego pod nową szkołą odbyło się dnia 15 Czerwca, 1930, o godzinie 3ej po południu. Ks. Józef Herr, proboszcz z par. Sw. Wojciecha dokonał poświęcenia przy ogromnem zgromadzeniu duchowieństwa i wiernych z Detroit i okolicy.

W krótkim czasie po poświęceniu kamienia węgielnego, budynek został wykończony kompletnie. Tu się należy uznanie panom kontraktorom iż tak rzetelnie współpracowali z Ks. Proboszczem nad budową szkoły, a mianowicie Ks. Proboszczowi, który przez swe ciągłe doglądywanie zaoszczędził parafjanom kilka tysięcy dolarów.

Dnia 26 października, o godzinie 10ej rano, Ks. Biskup Sufragan Józef Plagens poświęcił nową szkołę. Przy tej uroczystości brali udział wszystkie bractwa i towarzystwa parafji, także liczne tłupy wiernych i duchowienstwa. Po południu tegoż samego dnia, szkoła została otworzona do inspekcji wszystkim parafjanom.

Następnego dnia, t. j. w poniedziałek, dzieci szkolne przeprowadziły się z kościoła który służył także jako tymczasowy budynek szkolny, do nowej, najmodniejszej szkoły.

Przewidujący Ks. Proboszcz następnie zakupił lotę przy plebanji kosztem 2,400.00 dolarów. Lota ta ma w przyszłości służyć na Dom Sióstr.

Choć o tem czasie kraj nasz przechodził przez bardzo krytyczne czasy dobroczynni parafjanie pomagali Ks. Proboszczowi bardzo obficie.

Do tego przyczynili się także bractwa i towarzystwa parafjalne, o których chojnościach mówimy w innej części w tem pamiętniku. Parafja przy pomocy Bożej, wzrastała coraz to szybciej, tak iż obecnie liczy 400 parafjan. Sióstr Nauczycielek w szkole jest 10. Następujące Siostry: M. Henryka, Przełożona, Salesya, Albertina, Franciszka, Józefina, Łucya, Sylwestra, Delfina, Eufemia, Zofja i Emerencya. Dzieci w szkole jest 607.

W tych pięciu latach 134 było ślubów. Pierwszy ślub w parafji był udzielony dnia 14go Stycznia, 1928 roku, Wojciecha Polarowskiego i Marceli Król. Chrzostów Sw. było 472. Pierwsza dziewczynka ochrzczona była Kunegunda Biernat, a pierwszy chłopiec był Ludwik Smoter. Pogrzebów było 130. Pierwszy pogrzeb był Jerzego Millera. Dzieci do pierwszej Komunii Sw. przystąpiło 750. Bierzmowanych było 750. Graduantów którzy ukończyli 8-my stopień było 140.

Parafja obecnie ma sześć dziewcząt w klasztorze, dwóch chłopców w Seminarjum Polskiem.

KOMITET KOŚCIELNY i KOLEKTORZY

CHURCH COMMITTEE AND USHERS

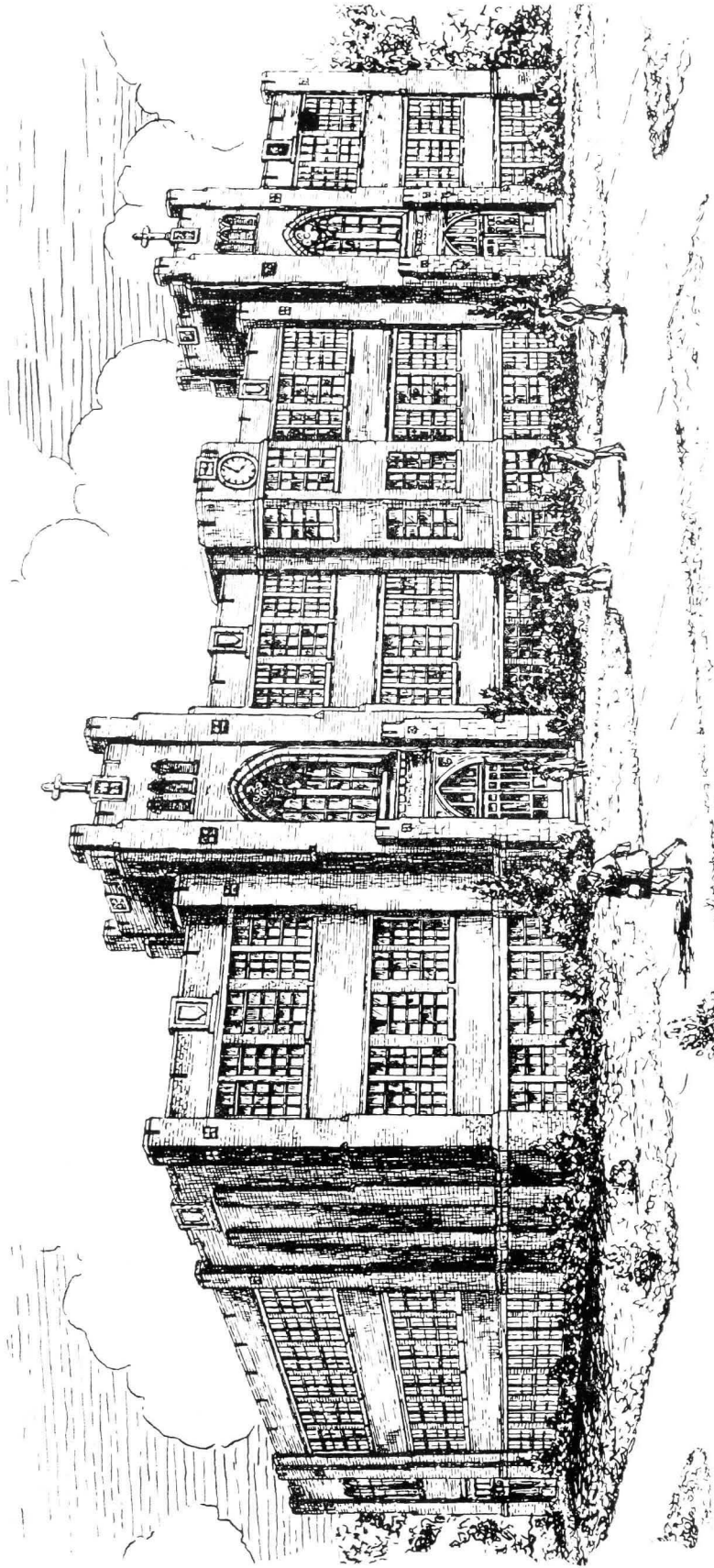
W parafji obecnie jest założonych 13ćie Bractw i Towarzystw.

W pracy Ks. Proboszczowi pomagali Księża Schenkelberg, Wojtusiak, a obecnie Ks. Aug. Zylła.

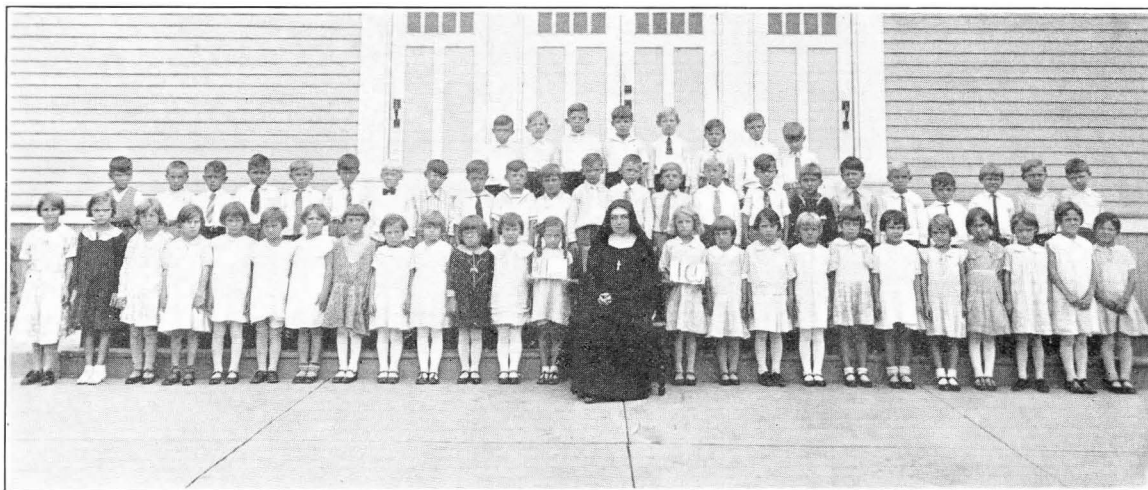
Do komitetu Kościelnego wchodzi: Panowie Stanisław Oleszkowicz, Prezes, Stanisław Styka, Jan Kowalec, Paweł Smoter, Jan Witalec.

Kolektorzy są następujący: Panowie Józef Milewski, Henryk Gdowski, Stanisław Styka, Stanisław Salach Jr., Franciszek Nowacki, Jan Liss, Franciszek Mśiak, Józef Dawidziuk, Ksawery Szymanski, Michał Markowicz, Rajmund Branski, Stanisław Kuk, Stanisław Witkowski.

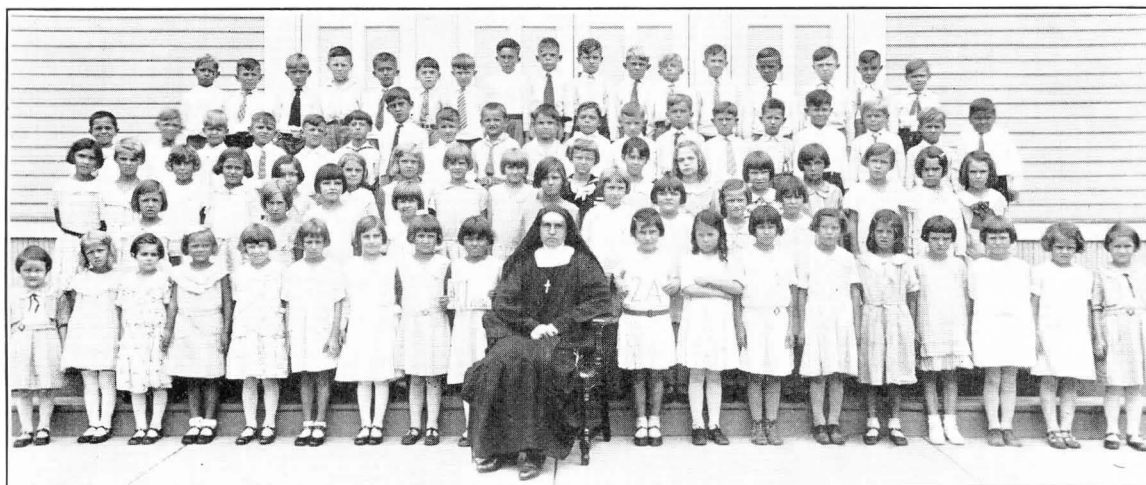
A więc z tej krótkiej historii parafji Sw. Kunegundy, można widzieć jak przy pomocy Bożej i z współpracą zacnych parafjan, parafja Św. Kunegundy wzrosła do rozkwitu.

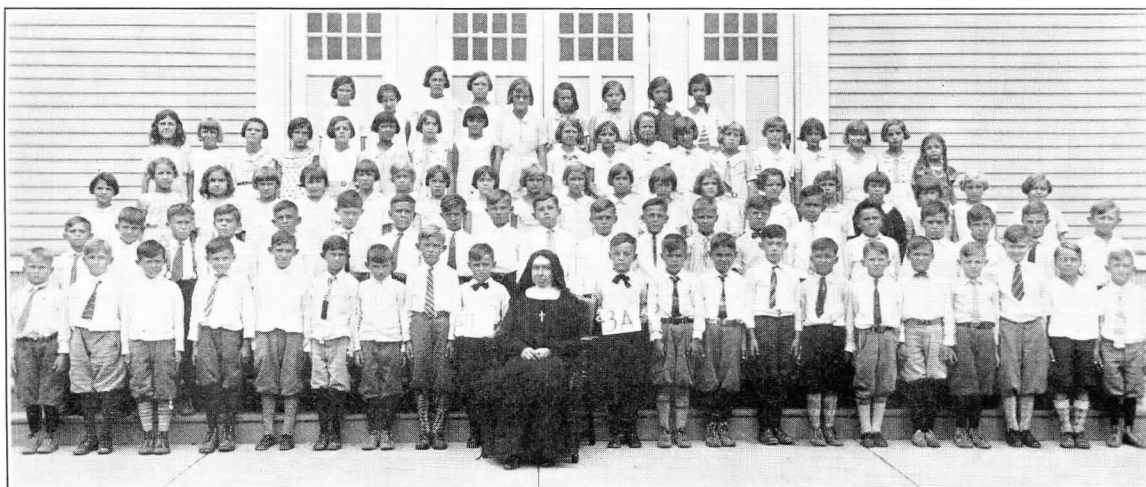
SZKOLA ŚW. KUNEGUNDY
ST. CUNEGUNDIS SCHOOL
— 1930 —

Stopień 1 — Grade 1

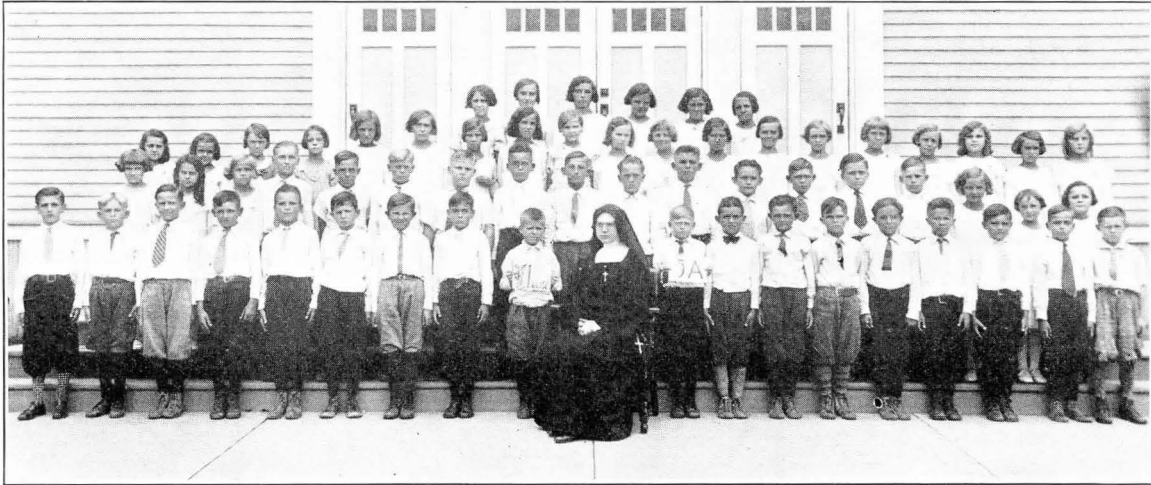
Stopień 2 — Grade 2

Stopień 3 — Grade 3

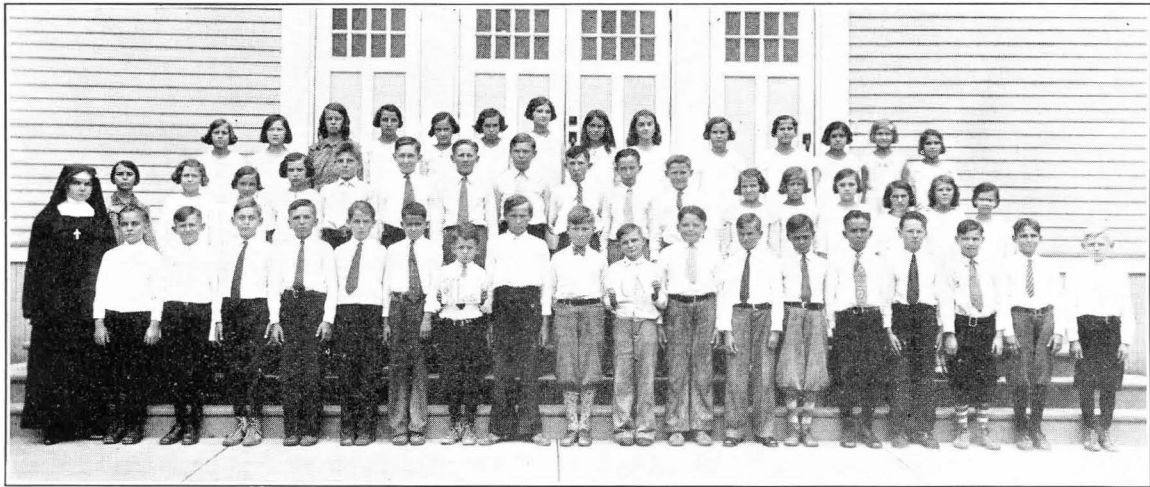
Stopień 4 — Grade 4

Stopień 5 — Grade 5

Stopień 6-A — Grade 6-A

Stopień 6-B — Grade 6-B

Stopień 7 — Grade 7

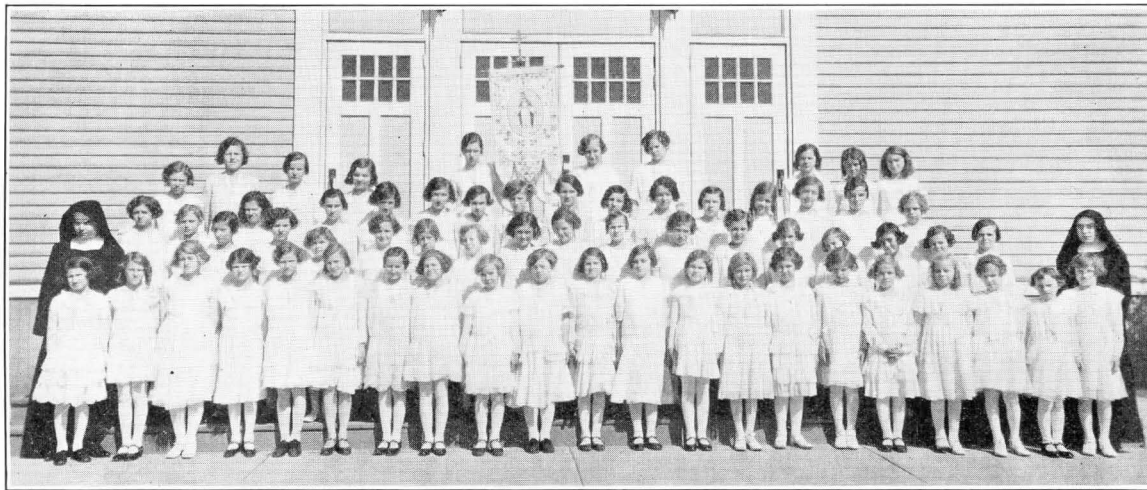

Stopień 8 — Grade 8

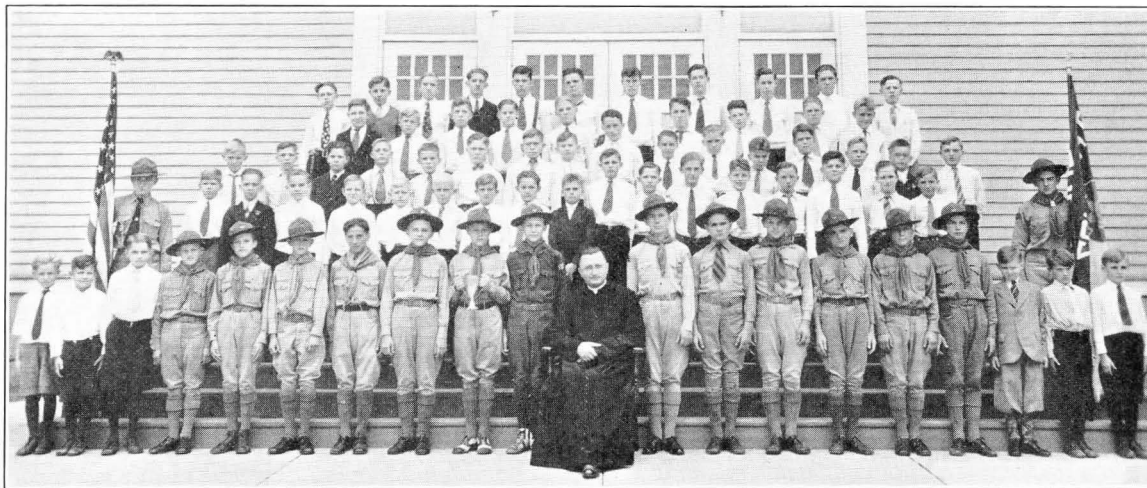

Klasa Muzyki — Music Class

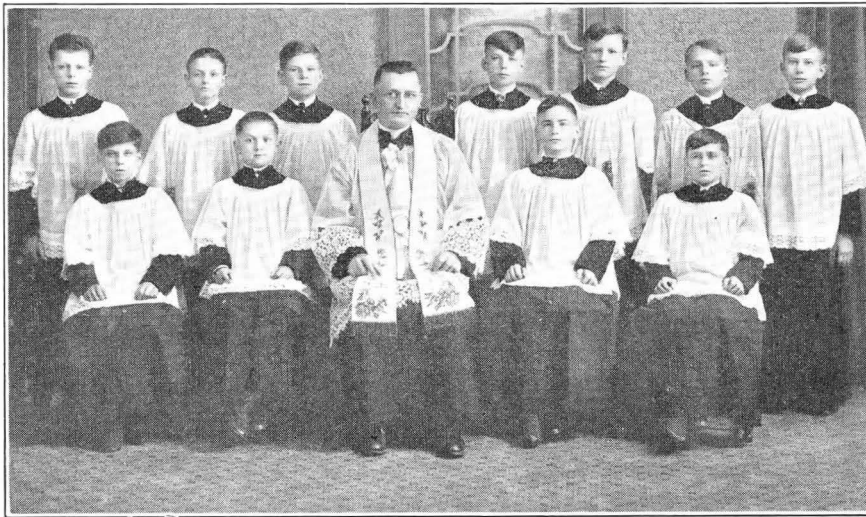

Bractwo Dzieci Marji — Children of Mary Sodality
Założone dnia 25-go Listopada, 1927.

Tow Sw. Stanisława Kostki, Stowarzyszenia P. R. K., Grupa 111.
Założone dnia 20-go Września, 1929.

PIERWSI MINISTRANCI Z ROKU 1927.

Leon Lech, Władysław Partacz, Piotr Młot, Franciszek Mazurkiewicz, Stanisław Witalec, Adam Feliks, Franciszek Garbus. (U dołu pierwszy rząd): Zygmunt Milewski, Franciszek Kluba, Henryk Salach, Stefan Ostalecki.

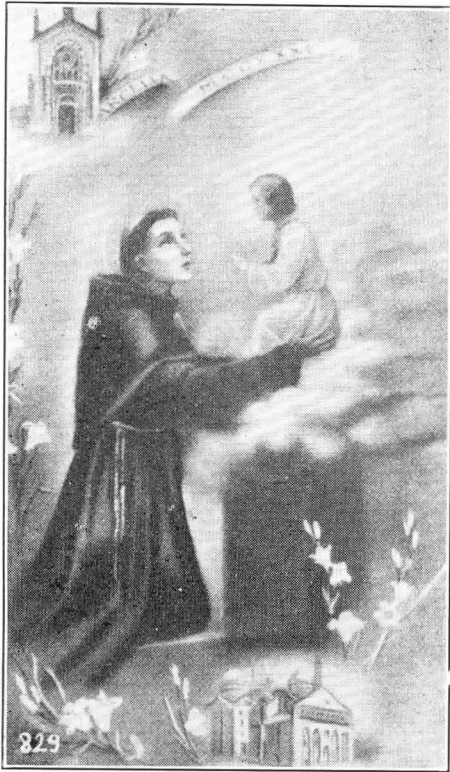

ACOLYTES 1932

BRACTWO MINISTRANTÓW POD OPIEKĄ SW. ALOJZEGO

Bractwo Ministrantów założył Ks. Proboszcz w roku 1927. Z początku liczyło 11-stu ministrantów. Obecnie zaś jest 30-stu którzy służą do Mszy Sw. Ministranci są pod kierownictwem Ks. Proboszcza. Posiedzenia odbywają się co Piątek o godzinie 1-szej. Chłopcy płacą do kasy 10c tygodniowo. W tych pięciu latach chłopcy zakupili statuę Św Józefa, wartości 135.00 dolarów. Szafkę do kadzidła, 25.00 dolarów. Dzwonki do ołtarza, 175.00 dolarów. Sprowadzili chorągiew z Szwajcarii, wartości \$100.00. Także zakupili po 30 białych, czarnych, fioletowych i czerwonych sutan. Mają także po 30 dziennych, niedzielnych i świątecznych komeszek. A obecnie w kasie mają \$52.70. Do Bractwa Sw. Alojzego, Ministrantów, należą tylko chłopcy wybrani przez Ks. Proboszcza.

BRACTWO ŚW. ANTONIEGO PADEWSKIEGO

“Jeśli szukasz cudów,
idź do Św. Antoniego”

NIEUSTAJĄCA NOWENNA DO ŚW. ANTONIEGO

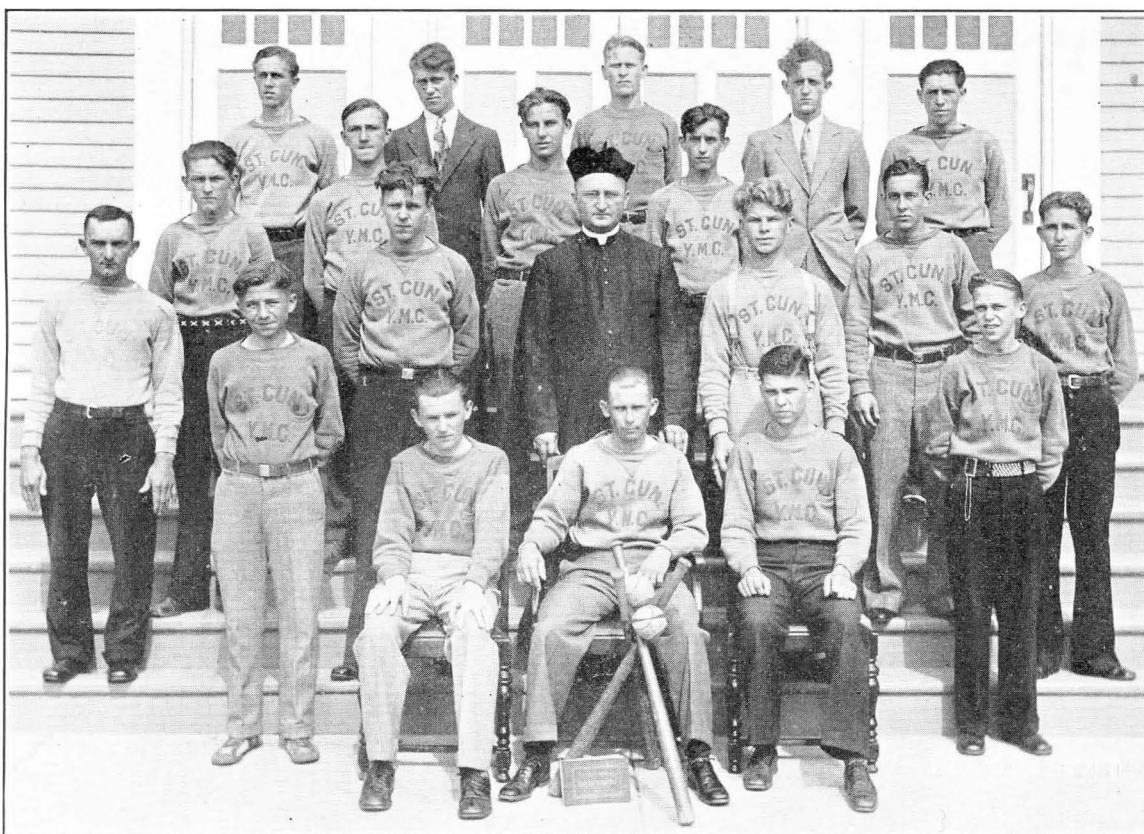
Już od dwóch lat w parafji Św. Kunegundy co wtorek wieczorem o godzinie 7:30 odprawia się nieustająca nowenna do w. Antoniego. Nabożeństwo składa się z wystawienia Przenaj. Sakramentu, modlitwy do Św. Antoniego, śpiew, odczytanie próśb i błogosławieństwo. Po nabożeństwie jest całowanie Relikwii Św. Antoniego, i modlitwa nad chorymi.

Dla tych którzy nie mogą uczęszczać na nowennę wieczorami, jest Msza Św. co wtorek rano o godzinie 8-mej. Po Mszy Św. modlitwy i całowanie relikwii.

W dzień Św. Antoniego, który przypada dnia 13-go Czerwca, o godzinie 9-ej rano, jest odprawiona Msza Św. na intencję członków i kazanie, a wieczorem jest nabożeństwo do Św. Antoniego.

W tych dwóch latach wielu ludzi odprawiający nowenne otrzymało zdrowie, i wielu innych łask. Dowody z podpisami tych którzy otrzymali łaski są złożone u Ks. Proboszcza na plebanji. Nowenny odprawiają się przez 9 wtorków. Ostatni wtorek nowenny jest zakończony procesją i odśpiewaniem hymnu dziękczynnego.

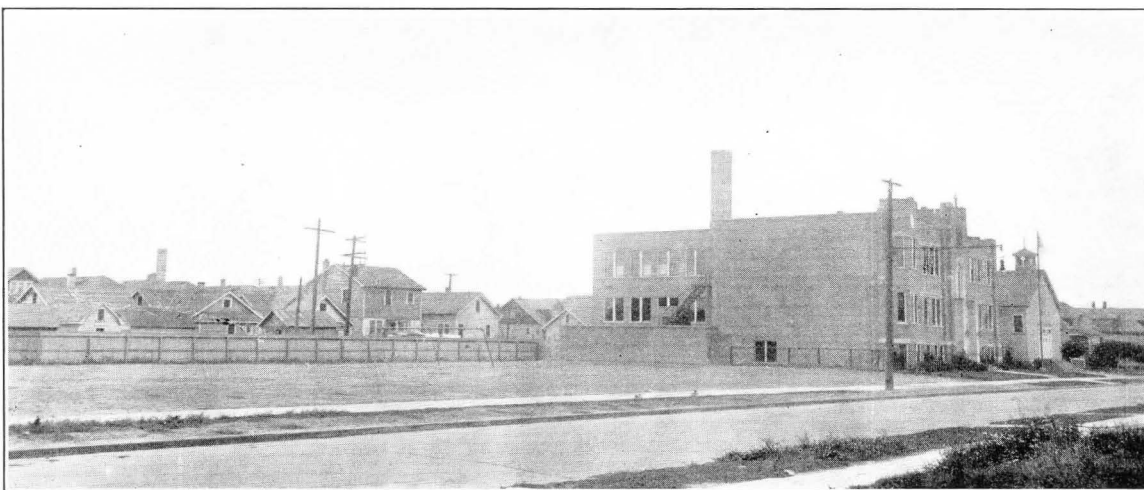
KLUB MŁODZIEŻY

YOUNG MEN'S CLUB

Klub Młodzieży założony był dnia 3-go Lipca 1932, przez Kazimierza i Zygmunta Milewskiego i Leona Lech. Celem Klubu Młodzieży jest utrzymanie młodzieży polskiej przy wierze i tradycjach ojców. Do Klubu Młodzieży należy 25ciu młodzieńców. Komitet: Kazimierz Milewski prezes, Stanisław Witalec Vice-prezes, Leon Lech, Kasyer, Zygmunt Milewski, Sekretarz, Piotr Młot, Marszałek, Ks. Proboszcz, Kapelan.

Widok Gruntu Parafjalnego

View of the Parish Grounds

CHÓR PARAFJALNY

CHOIR

Chór parafjalny został założony w roku 1927. Chór składający się z panien i młodzieńców nie tylko z swoim śpiewem dał się poznać, ale w tych latach zakupili organ wartości \$300.00, i ofiarowali \$522.92 na kościół. Urzędnicy są: Edward Goleń, prezes; Krystyna Płonka, wiceprezeska; Władysława Gawęcka, sekretarka; Genowefa Skrocka, kasyerka; Leon Kijek, bibliotekarz. Do chóru mogą wstępować wszystkie panny i młodzieńcy z parafji. Próby Chóru odbywają się co Piątek wieczorem o godzinie 8-mej.

BRACTWO PANIEN

YOUNG LADIES SODALITY

W niedzielę dnia 30go Października 1927, zostało założone Bractwo Panien pod opieką Św. Wiktoryi przez Stanisławę Bilicką. Na początku było 37 członkiń. Pierwszy zarząd był: Stanisława Bilicka, prezeska, Katarzyna Salach, Vice-prezeska, Bronisława Salach, Generalna Sekretarka, Wanda Filip, Kasyerka, Ks. Proboszcz, Kapelan.

W tych latach Bractwo Panien kupiło kłęcznik za \$60.00, Chorągiew \$170.00. Na kościół dało \$350.51. Obecnie bractwo ma 36 członkiń. Obecny zarząd jest: Stanisława Bilicka, Prezeska, Genowefa Skrocka, Generalna Skretarka, Siostra M. Henryka, Kasyerka.

Posiedzenia odbywają się w pierwszą niedzielę miesiąca. Wstęp do Bractw jest \$1.00. W Grudniu wstęp wolny.

KLUB DRAMATYCZNY

DRAMATIC CLUB

Celem przedstawienia polskich dramatów, uczenia i zachowania języka polskiego u młodzieży, jak także utrzymanie jej przy parafji, Klub Dramatyczny był zorganizowany dnia 7go Kwietnia, 1930 roku przez Helenę Augustyn, Maryę Bilicką i Stanisława Salach, Jr.

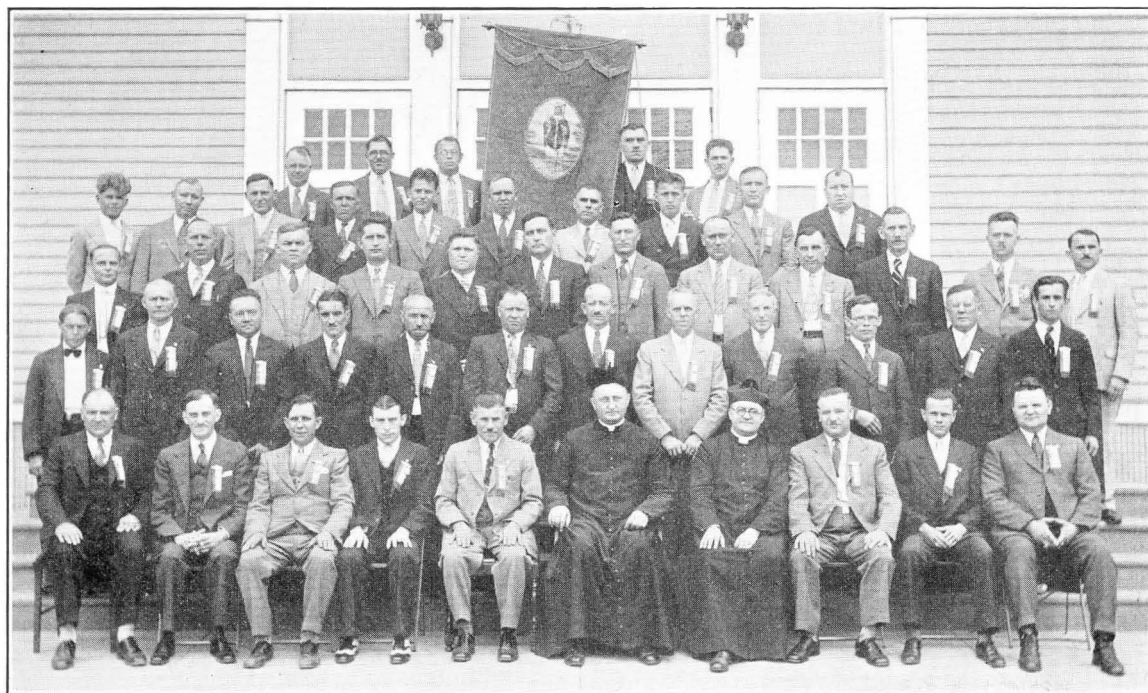
...Z ciężkich początków, Klub ten przez swój talent w odgrywaniu sztuk na parafjalnej scenie, dał się poznać ludności polskiej w całym mieście Detroit, tak iż miał oferty od polskich teatrów w mieście Detroit i Hamtramck aby przedstawiać na publicznych scenach.

Choć garstka mała, pracuje ochoczo i owoc tej pracy pokazuje się w zadowoleniu parafjan i ogólnej publiczności.

Pierwsi urzędnicy byli: Stanisław Salach, Jr., Prezes, i Dyrektor przedstawień, Marya Bilicka, Sekretarka-Kasyerka. Ci sami urzędnicy sprawują te urzędy w obecnym czasie. Komitet do urządzenia scen na przedstawienia składa się z: Franciszka i Jana Lisowskiego. Klub ofiarował na kościół w przeciągu dwóch lat 280.00. Zakupił także różne przyrządy do sceny parafjalnej.

Obecnie Klub liczy 20 członków.

TOWARZYSTWO SW. ALEKSANDRA, GRUPA 111, STOW. P. R. K.

St. Alexander's Society, Polish Roman Catholic Association, Gr. 111.

Towarzystwo Sw. Aleksandra założone było dnia 20go listopada, 1927 r. przez Ks. Proboszcza Wilczewskiego. To też Towarzystwo to zaraz na pierwszym posiedzeniu uczciło Ks. Proboszcza i dało nazwę patrona jego jako imię towarzystwa.

Towarzystwo to jest pierwsze które założone było w parafji. Antoni Zieleniewski jest pierwszym członkiem i organizatorem który w początkach sam najwięcej zwerbował członków. To też rozwój tego towarzystwa członkowie zawdzięczają panu Zieleniewskiemu.

Towarzystwo w tych pięciu latach zdziało bardzo wiele. Nie tylko że zawsze spieszyli z pomocą Ks. Proboszczowi, ale pamiętali o biednych, wdowach i sierotach. Na wsparcie chorych wydało \$250.00. Na potrzeby towarzystwa, \$2026.14. Na dobroczynne cele, \$118.00. Na kościół, \$557.00. Na pensje urzędników, \$47.00. Na pożyczkę, zapłacenia biednych członkom asessmentu, \$46.82. Obecnie w kasie pozostaje \$154.08. Członków ma 52. Towarzystwo także ma pod swoją opieką Towarzystwo Sw. Kunegundy, żeńskie, i Towarzystwo Sw. Stanisława Kostki.

Pierwszy zarząd był: Antoni Zieleniewski, prezes; Stanisław Styka, sekretarz; Franciszek Banaszak, kasyer.

Obecny zarząd w skład którego wchodzi Michał Młot, prezes; Antoni Kubik, wice-prezes; Feliks Pawłowski, sekretarz prot.; Stanisław Styka, wice-sekretarz; Edward Brudzinski, sekretarz fin.; Józef Kijek, kasyer. Opiekunowie kasy; Jan Dybash, Jan Liss i Edward Brudzinski. Dyrektor chorych: Paweł Smoter. Odźwierny: Franciszek Firmanty. Chorąży: Ludwik Pawłowski, Mateusz Skrocki, Bolesław Rydzewski. Marszałkowie: Franciszek Pałucki, Józef Jankowski. Delegaci do Izby Reprezentantów: Antoni Zieleniewski, i Wiktór Knobloch. Kapelan: Ks. Proboszcz Wilczewski.

Stowarzyszenie P. R. K. jest to miejscową organizacją. Biuro znajduje się w Detroit. W razie śmierci członka, biuro Stowarzyszenia wypłaca natychmiast pośmiertne. Dlatego nie powinniśmy szukać organizacji w innym miastach ale popierać Detroicką organizację. Posiedzenia Towarzystwo Sw. Aleksandra odbywają się w każdą pierwszą niedzielę miesiąca o godzinie 1:30.

Każdy mężczyzna może się zabezpieczyć do lat 40 na sumy \$350., \$500., \$750., \$1050— do lat 45, na sumy \$350. i \$500. i po przekroczeniu 45 lat, na \$350. Dzieci do lat 16 na \$100. i \$200..

Prezes ś. p. Michał Młot zmarł 2-go października, a pochowany został 5-go października, o godzinie 9-tej.

Towarzystwo Św. Kunegundy Stowarzyszenie P. R. K. Gr. 119

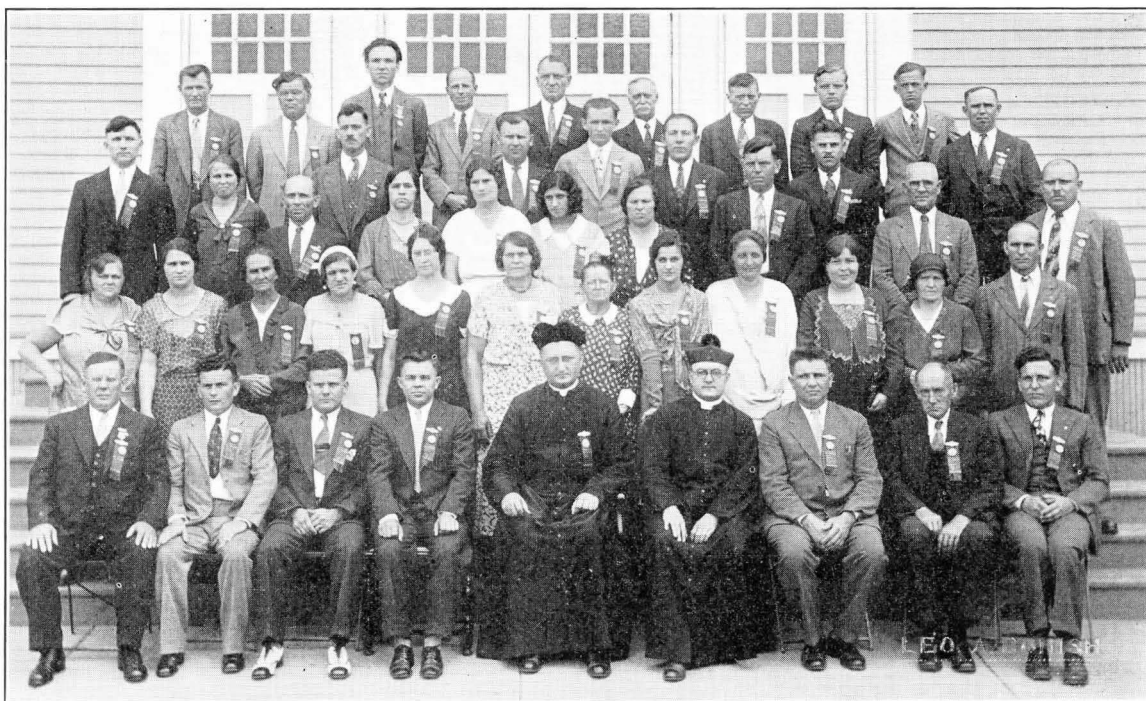
St. Cunegundis Society Polish Roman Catholic Association, Group 119

Towarzystwo Św. Kunegundy założone zostało przez Ks. Prob. Wilczewskiego dnia 10go Maja, 1929. Towarzystwo obecnie liczy 58 pełnoletnich członkiń, i 15 małoletnich. Towarzystwo w tych trzech latach zebrało funduszu \$1,003. Ofiarowało na kościół \$350.00. Zakupiło chorągiew \$175.00. Dało na biednych \$52.22. Pozostaje w kasie \$166.29. Pierwszy zarząd: Zofja Styka, Prezeska, Tekla Pawłowska, Wice Prezeska, Karolina Buczek, Sekretarka Finansowa, Katarzyna Swietlicka, Sekretarka Protokółowa, Stanisława Sułkowska, Odźwierna.

Obecny Zarząd na rok 1932: Zofja Styka, Prezeska, Zofja Kowalec, Wice Prezeska, Katarzyna Swietlicka, Sekretarka Finansowa, Juljanna Mardeusz, Sekretarka Protokółowa, Helena Młot, Kasyerka, Stanisława Sułkowska, Odźwierna. Do chorągwi: Katarzyna Cieliczka, Juljanna Samp, i Stanisława Trachimowicz. Opiekunki Kasy: Walerja Polanska, Jadwiga Jankowska, Anastazja Pokorzynska. Delegatki Izby Nr. 2: Helena Grabowska, Marjanna Kubik. Delegatki do Ligi Kobiet: Z. Styka, J. Mardeusz, J. Samp. Komitet Gospodarczy: J. Jankowska, W. Polańska, H. Grabowska, T. Dybash.

Towarzystwo Św. Kunegundy jest to Towarzystwo asekuracyjne, z Siedzibą w mieście Detroit. Pośmiertne jest wypłacone natychmiast. A więc wszystkie niewiasty, panny i dziewczynki mogą wstępować do tegoż towarzystwa. Każda niewiasta może się zabezpieczyć do lat 40 na sumy \$350, \$500, \$750 i \$1050. do lat 45 na sumy \$350 i \$500, a po przekroczeniu 45 lat na sumę \$350. Dzieci do lat 16 na sumę \$100 i \$200. Każda Polka, jak i dzieci Polskie wyznania Rzymsko-Katolickiego powinni należeć do Stowarzyszenia P. R. K.

TOWARZYSTWO ŚW. FRANCISZKA GRUPA ZJEDNOCZENIA P. R. K.
NO. 1077

ST. FRANCIS SOCIETY POLISH ROMAN CATHOLIC UNION GR. 1077

Towarzystwo Św. Franciszka założone zostało dnia 19go Maja 1928 roku przez Ks. Proboszcza Wilczewskiego. Do werbowania członków zgłosił się Józef Bień. Następnej niedzieli odbyło się pierwsze posiedzenie towarzystwa na którym obrano pierwszy zarząd, w skład w który wchodzi następujący urzędnicy: Józef Bień, Prezes, Stanisława Franczak, Wice-Prezeska, Jan Kobiela, Sekretarz Protokółowy, Stanisław Biernat, Sekretarz Fin., Jan Witalec, Kasyer. Opiekunowie kasy: Franciszek i Józef Skolarus. Dyrektor Chorych: Franciszek Łazowski, Stanisław Salach, Sr., Marszałek. Ks. Wilczewski, Kapelan.

Towarzystwo to świetnie się rozwijało tak iż w roku jubileuszowym, w piątej rocznicy założenia parafji, t. j. w roku 1932, liczy 62 członków i członkiń pełnoletnich i 20 małoletnich. Obecny zarząd towarzystwa w który skład wchodzi następujący panowie: Franciszek Łazowski, Stanisław Piechota, Sekretarz Fin., Józef Skolarus, Kasyer, Józef Gucwa, Dyrektor Chorych, Paweł Burczykowski, Franciszek Skolarus, Opiekunowie Kasy, Stanisław Biernat, Jan Adamczyk, Józef Gucwa, Rewizorzy Książek, Jan Witalec, Marszałek. W Imieniu towarzystwa zapraszają w nowe szeregi wszystkich parafjan od jednego roku aż do 55go roku życia. Zasekurować można od 250 dolarów do \$5,000. Każdy który wstąpi do tak wielkiej polskiej i katolickiej organizacji, przyłącza się do jedności, bo w jedności jest tylko siła, i jest to zaszczyt dla każdego polaka lub polki którzy czują i myślą po polsku i katolicku. A więc wszyscy polacy i polki i dzieci stańmy wszyscy jak jeden pod sztandarem Zjednoczenia i pod Hasłem, "Bóg i Ojczyzna". Skupieni i zorganizowani silniej bronie tych haseł będziemy pod tym sztandarem Zjednoczenia. A więc wszyscy zapiszmy się w szeregi Zjednoczenia.

BRACTWO RÓŻAŃCA ŚWIĘTEGO

HOLY ROSARY SOCIETY

Bractwo Różańca Św. założone dnia 18-go Listopada 1927 r. przez Agatę Witalec. Celem tegoż bractwa jest oddanie czci Panu Bogu i Najśw. Maryi Pannie. Członkinie należące do bractwa otrzymują liczne przywileje i odpusty dane przez Stolicę Apostolską. Pierwszemi urzędniczkami były: F. Brudzinska, Prezeska, B. Bień, Sekretarka, A. Czajkowska, Kasyerka.

Bractwo Różańca Św. nie tylko pod względem duchowym ale i finansowem działało bardzo wiele. Zakupiło statwę Matki Boskiej Różańcowej za \$200.00. Chorągiew sprowadziło z Szwajcarji za \$225.00. Ornat za \$250.00. Na kościół ofiarowało to bractwo w swem przeciągu \$459.75. Obecnie w kasie pozostaje \$434.86.

Obecny zarząd jest następujący: Antonina Bukowa, Prezeska, Agata Witalec, Wice-Prezeska, Cecylja Bartkowiak, Kasyerka, Stefania Konopka, Sekretarka.

A więc do Bractwa Różańca Św. nie tylko starsze niewiasty ale wszystkie mężatki powinny należeć, bo przez należenie do tego bractwa czczą Najśw. Matkę Syna Bożego.

BRACTWO OŁTARZA

ALTAR SOCIETY

Bractwo Ołtarza zostało założone dnia 13go Listopada w roku 1927 przez Katarzynę Markowicz i Magdalenę Kubat. Pierwszy zarząd: Bronisława Bilicka, Prezeska, Józefa Józefczyk, Wice-Prezeska, Katarzyna Markowicz, Sekretarka, Magdalena Kubat, Kasyerka.

Celem bractwa Ołtarzu jest oddać cześć Przenajśw. Sakramentowi, zajmować się praniem bielizny kościelnej. Dostarczyć wszystkie rzeczy które są potrzebne do Kościoła, jak n. p. Kapy, ornaty, lichtarze, dywany, komeszki, sutanny i wszystko co wchodzi w zakres rzeczy kościelnych.

Bractwo Ołtarza już sprawiło do Kościoła obrusy na ołtarze, zakupiło ornaty za \$217.00, alby za \$29.20, drobne rzeczy \$233.08. Ofiarowało na kościół \$247.68. Zakupiło 3 kapy, \$225.00, kielich \$125.00, chorągiew, \$170.00. Dochodu miało w tych pięciu latach, 1,885.04 a rozchodu \$1,759.25. W kasie pozostaje \$125.82. Zamrożonych pieniędzy w banku \$161.00.

Obecny zarząd: B. Bilicka, Prezeska, M. Kubat, Wice-Prezeska, K. Barć, Sekretarka, J. Domka, Kasyerka.

ANNIVERSARY GIFT TO THE REV. PASTOR

KOMITET WRĘCZA AUTOMOBIL KS. PROBOSZCZOWI

Dnia 25-go Września Ks. Proboszcz Wilczewski obchodził 10-letnią rocznicę Kapłaństwa, to też Komitet powyżej przedstawiony, swoją ciężką pracą i ofiarami chojnych parafjan i przyjaciół sprawił niespodziankę i ofiarował automobil marki Buick 5 Passenger Sedan. Następujący którzy ofiarowali:— Klub Młodzieży Y. M. C. Bractwa Aleksandra, Ołtarza, Panien, Kunegundy, Kółko Dramatyczne, Chór, Dzieci Maryi, Różańca, Państwo J. Liss, L. Jarzembowski, F. Wilczewski, S. Oleszkowicz, F. Pajko, J. Sarnowski, J. Zając, J. Mazurek, W. Feliks, K. Filip, W. Oleszkowicz, Anna Edward, Józef Grzegorz, Kazimierz, Alicya Wilczewski, J. Zyłła, K. Lisowski, A. Mateja, F. Polański, J. Okray, J. Grzesik, A. Zajdell, S. Lappo, A. Plizga, A. Rathnaw, F. Pinkos, J. Jaje, M. Nowak, West Side Bottling, Globe Bottling Co., Poloway Coal Co., S. Singer, J. Tondryk, T. Hoffman, F. Cierpień, Jan Bartkowiak, E. Burek, Śp. M. Młot, S. Styka, D. Kociński, J. Milewski, S. Zboch, K. Polański, L. Wardzinski, A. Piotrowski, J. Kownacki, F. Sroka, S. Witkowski, J. Grabowski, J. Bilicki, M. Fedurek, J. Nowak, Mrs. Sroka, Krajenke.

Ks. Proboszcz Aleksander S. Wilczewski urodził się w Detroit, Michigan. Nauki początkowe pobierał w szkole parafjalnej Św. Kazimierza przez 6 lat, z której po ukończeniu 8-ej klasy, przeszedł do szkoły wyższej Św. Leona i po dwu latach nauk wstąpił w roku 1912, do Seminarjum Polskiego w Orchard Lake, Mich.

W dniu 10-go Września, 1922 roku, został wyświęcony na Kapłana, a po otrzymaniu święceń, został przeznaczony na Wikarego do parafji Św. Floryana w Hamtramck, Mich. Po trzech latach i 8-miu miesiącach, mianowany został Administratorem parafji Bożego Ciała w North Detroit, gdzie był przez 6 miesięcy. Po powrocie proboszcza został przeniesiony na wikarego do parafji Św. Wojciecha gdzie pozostał tymczasowo. Po sześciu miesiącach Ks. Biskup Gallagher mianował do zorganizowania nowej parafji na zachodniej stronie miasta, t. j. obecnej parafji Św. Kunegundy, gdzie dotychczas spełnia obowiązki duszpasterza.

—Chopin Theatre—

7320 MICHIGAN AVE.

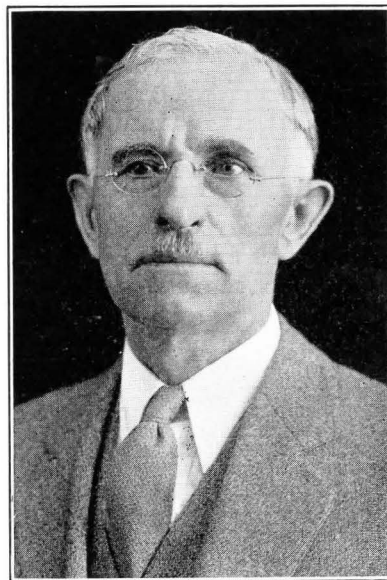
—Stanley Theatre—

15707 W. WARREN AVE.

Wyświetlane najlepsze mówiące obrazy.

STANISŁAW OLESZKOWICZ

WŁAŚCICIEL TEATRÓW OD DWUNASTU LAT!

Z okazji 5 letniego istnienia Parafji Św. Kunegundy, zasyłam najserdeczniejsze życzenia Wiel. Ks. Proboszczowi A. S. Wilczewskiemu i Parafjanom, i życzę jak najlepszego powodzenia w przyszłości. : . : . : . : .

Powyższa fotografia przedstawia jednego z pierwszych i zasłużonych parafjan, pana Stanisława Oleszkowicz, który jest prezesem Komitetu Kościelnego do kilku lat, i właścicielem dwóch teatrów, Chopin Theatre, Michigan i Chopin Avenues, i Stanley Theatre na W. Warren Avenue.

Państwo Oleszkowicz w tych latach swoimi ofiarami przyniosło wielką pomoc biednej i nowo założonej parafji, bo złożyło dotychczas \$798.00

Pan Oleszkowicz jako parafjan i właściciel teatrów zasługuje na ogólne poparcie.

LAFAYETTE 5963—5964

JOSEPH J. SARNOWSKI

FUNERAL DIRECTOR

4188 CAMPBELL AVE.
COR. BUCHANAN

DETROIT, MICHIGAN

SERDECZNE ŻYCZENIA SKŁADA PAR. ŚW. KUNEGUNDY!

WŁADYSŁAW OLESZKOWICZ

Oregon 0350

K. J. Filip

General Contractor
and Builder

5034 RENVILLE AVE.
DETROIT

Compliments of

Proctor Creamery Co.

Frank Szczepanski, Mgr.

Dr. H. C. Galantowicz

Lekarz i Chirurg
7419 MICHIGAN AVE.

PHONES:
Office: Vinewood 17720
Residence: Oregon 2906

B. A. Oleszkowicz

Prescription Pharmacist
Polska Apteka

6739 MICHIGAN AVE.
Near Martin Ave.
DETROIT

Szyfkarty — Asekuracja
Sprawy Starokrajowe
Wysylka Dolarów do Kraju!

Michał Fedytnik

7601 MICHIGAN AVE.
Blisko Central Ave.

COMPLIMENTS
OF

Stanley Salach, Jr.
Frank B. Lisowski
John Lisowski

BALLAUN STUDIOS

5848 Michigan Ave.
LAFAYETTE 4202

5543 W. Warren Ave.
EUCLID 1-0444

Wedding and Family Groups Our Specialty

John A. Liss

Fancy Groceries
and Meats
5880 ST. LAWRENCE
DETROIT

COMPLIMENTS
OF

Mr. and Mrs.
Felix Drabik

COMPLIMENTS
OF

**Stanley "Smithy"
Forfinski**

Compliments of
Mr. and Mrs.
Felix Piko

8242 MICHIGAN AVE.
DETROIT, MICH.

Hoffman Studios

Wedding and Family
Groups Our Specialty
1466 CANFIELD AVE. E.
Bet. Russell and Riopelle
TEMPLE 1-6799
5456 CHENE STREET
Bet. Kirby and Ferry
MELROSE 6793

Compliments of
**Dr. Joseph J.
Jablonski**

Dentist
6203 CHENE ST.
cor. Piquette
MADISON 5273

Adam Jezierski

Fine Groceries
and Meats
7837 DAYTON AVE.
Cor. McDonald Ave.
EUCLID 2431-R

Compliments of

George Wilczewski

Milk, Cream and Butter
Delivered to your home!
CALL EUCLID 0028-J
4592 25th STREET
DETROIT

COMPLIMENTS
OF

J. K. Mazurek
Fancy Groceries
and Meats
5934 OGDEN AVE.
OREGON 9176
DETROIT

LEONARD J. JARZEMBOWSKI

FUNERAL DIRECTOR
POGRZEBOWY

OFFICE:
4405 WESSON AVE.
RÓG BUCHANAN

Lafayette 5646—48

DETROIT, MICHIGAN

Komitet Bankietu który odbędzie się dnia 30-go Października są następujący:

Komitet Biletów—Jan Witalec, Jan Kowalec, Paweł Smoter, Stanisław Styka, Stanisław Oleszkowicz.

Komitet Pamiętnika—Stanisław Salach, Jr., Franciszek Lisowski, Jan Lisowski.

Komitet Ogłoszeń—Jan Kowalec, Stanisław Kuk, ś. p. Michał Młot, Stanisław Styka, Stanisław Salach, Jr., Franciszek Lisowski, Jan Lisowski i Stanisław Misiak.

Komitet Kuchni—A. Bukowa, B. Bilicka i Z. Styka.

Do Usługiwania—Bractwo Panień.

VALENTINE FELIKS

HARDWARE

BUILDERS' SUPPLIES — PAINTS

OILS AND GLASS

ZAWSZE NAJTANSZY

8130 MICHIGAN AVENUE

Telefon: Oregon 5608

JÓZEF M. SMOLENSKI

Notarjusz — Wszelka Asekuracja

4704 CHOPIN AVE.

Róg Michigan Ave.

Nad Bankiem

PODZIĘKOWANIE.....

SERDECZNE STARO-POLSKIE "BÓG ZAPŁAĆ" wszystkim tym kupcom którzy raczyli dać swe ogłoszenia w naszym Pamiętniku, i polecamy ich Szanownej Polonii jako na poparcie zasługujące.

—Komitet

KOMITET BANKIETU

w PARAFII ŚW. KUNEGUNDY

20go Sierpnia, 1942

Szanowni Państwo:

Uwarzam ten przywilej za osobisty zaszczyt prosić, w imieniu wszystkich Bractw i Towarzystw, tak zacne Państwo na Bankiet urządzony staraniem wszystkich Bractw i Towarzystw tejże Parafiji, ku czci naszemu Drogiemu i Wielebnemu Księdzu Proboszczowi.

Dzien Bankietu jest w Niedzielę - 27-go Września, o godzinie 6:00-tej wieczorem.

Jest to Księdza Alexandra S. Wilczewskiego, pietnasty rok kierowania duszami tejże parafii oraz pietnasty rok istnienia parafii, a dwadziescia lat służby w Winnicy Pańskiej.

Znając dokładnie ciężkie i przykre początki w założeniu tejże parafii, Bractwa i Towarzystwa poczuwają się w sumieniu do obowiązku wykazania Jemu czci, co powoduje w nich nieuległe poświęcenie pracy i wszelkich sił aby tylko wykazać naszemu Księdzu Proboszczowi nasza miłość i serdeczną wdzięczność.

Szanowne Państwo może we wielkiej mierze przyczynić się do wykazania tej głębokiej miłości i serdecznej wdzięczności przez wstawienie się na bankiet ku czci Jego.

Nie aby zapobiedz płacenia podatku federalnego przy wstępie, lecz ażeby uczcić Księdza Proboszcza, honorowo, bilety nie będą sprzedawane. Wzmian zacne Państwo otrzymuje małą kopertkę na ofiarę, która, zamiast przy wstępie odda Księdzu Proboszczowi ręcznie przy Bankiecie. Nie poczuwamy się do ograniczenia ofiary, lecz na dwoje osób, spodziewamy ofiarę, przynajmniej na piec dolary, a ochotniej i kto może, wiemy, postawią się podług możliwości.

Jeżeli nasze szczere i uprzejme zaproszenie na Bankiet ku uczczeniu Pietnastoletniego Proboszcztwa i istnienia Parafii jest przyjęte przez Państwo, prosimy bardzo zwrócić pocztówkę, zaznaczając iż Państwo będzie obecne na Bankiecie, ile osób i ich imiona i nazwiska. Z waszą ko-operacją, przez wysyłkę tej pocztówki, możemy spodziewać się powodzenia w naszej pracy, więc prosimy serdecznie o zwrot tej pocztówki przed Sobotą, dnia 29-go Sierpnia.

Do zobaczenia się na Bankiecie,

Z uszanowaniem,

Za Komitet Bankietu

Stanisław Oleszkowicz

Zs. F. J. Dolot

FINE PRINTING
BUSINESS SUPPLIES PRINTING CO.
LAFAYETTE 3050   DETROIT

ILLUSTRATIVE PLATES
furnished by
SERVICE ENGRAVING CO.